

Barnehagen, tilrettelegging for lek og bevegelse

Trine Bathen, ergoterapeut

Kerstin Lundberg-Larsen, fysioterapeut

Hva skal vi snakke om?

- Barnehagen- en arena for utvikling og læring
- Motorisk utvikling
- Selvstendighet og behov for hjelp
- Tilrettelegging i barnehagen
- Tilrettelegging av utedager og turer
- Samarbeid med barnehagen og andre lokale tjenesteytere

Barnehagen – en arena for utvikling og læring

Barnehagen skal ivareta barns behov for:

- Omsorg og lek
- Læring og allsidig utvikling
- Medvirkning tilpasset barnets alder og forutsetninger

Deltakelse i et inkluderende fellesskap - med plass for alle

Motorisk utvikling

Barn og ungdom med dysmeli – en liten film

Er motorisk utvikling annerledes for deres barn enn for andre?

Har dere erfaringer med å legge til rette for lek og utvikling?

Kontakt med helsesøster, lege, fysioterapeut/ergoterapeut i kommunen?

Kontakt med dysmeliteam?

Lurt å tenke på ved hånd/armdysmeli

- Dysmeli i hånd/arm/ skulder vil kunne påvirke:
 - ✓ Gripe, holde, slippe (finmotorikk)
 - ✓ Støtte seg
 - ✓ Henge etter armene
- Barnet finner ofte egne løsninger på å gripe, holde og håndtere leker mm
- Ved tverrgående (transversell) dysmeli er ofte armprotese aktuelt
- Grepshjelpemidler /proteser– kan tilpasses til spesielle aktiviteter når barnet blir eldre

Barn er gode til å finne løsninger på utfordringer!

- Viktig at voksne støtter barnet i å finne løsninger
- Allsidig bruk av kroppen er viktig

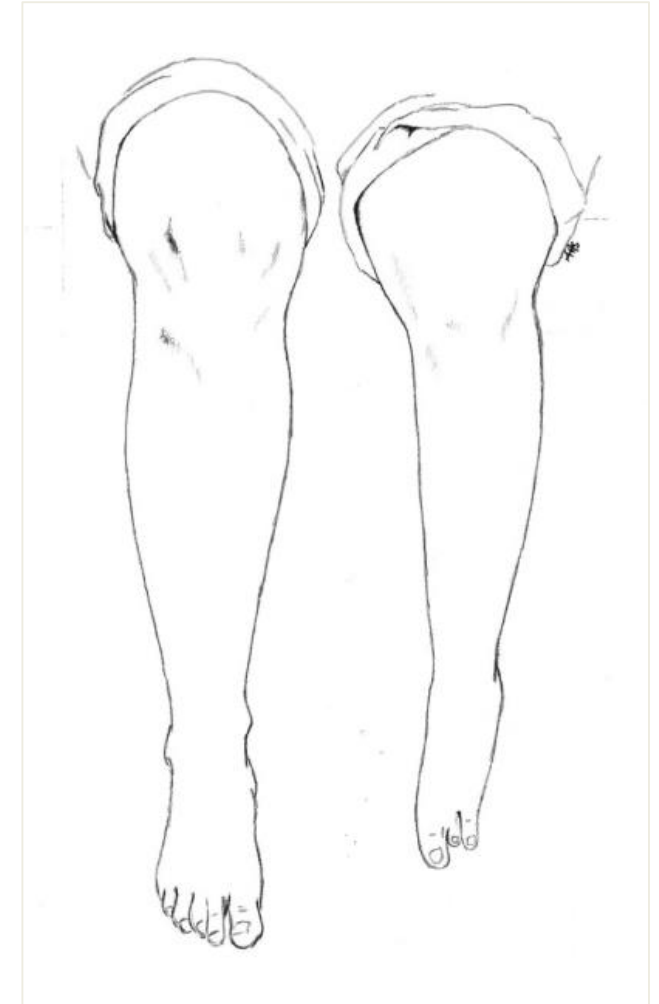
Lurt å tenke på ved bendysmeli

Noen bruker protese/ spesialsko

Noen kan ha utfordringer med:

- Hoppe, hinke, løpe
- Balanse
- Gå lange avstander

Viktig å få barnehagen som støttespiller så barnet kan delta på lik linje med de andre

Selvstendighet og behov for hjelp

- ✓ Finne sine egne teknikker/ måter å gjøre ting på
 - ✓ [Dysmeli – smarte teknikker. En liten film](#)

- ✓ Tilpasse omgivelsene
- ✓ Hjelpemidler / tilpasninger
- ✓ Ta imot hjelp når det trengs
- ✓ Bruke tid og krefter slik at det rekker til det som er "viktig her i livet" – som å leke

Tilrettelegging i barnehagen

- Gir omgivelsene mulighet for utvikling av selvstendighet?
- Er dørene barna skal kunne åpne lette å få opp?
- Lett å få tak i ting i garderoben?
- Er fellesutstyr og leker plassert slik at alle får tak i det?
- Andre behov for tilrettelegging?
- Behov for ekstra hvile?

Uteplassen i barnehagen

Uteplassen skal være morsom og utfordrende for alle

- Underlaget – lett å bevege seg?
- Lekeapparatene - trenger de tilpassing?
- Utnytte terrenget i stedet for sklie man klatrer opp i
- Ulike typer husker
- Gode tips:

Design er mangfold, idehefte fra Kommunenes Sentralforbund

Universell utforming av barnehage- og skolebygg (udir.no)

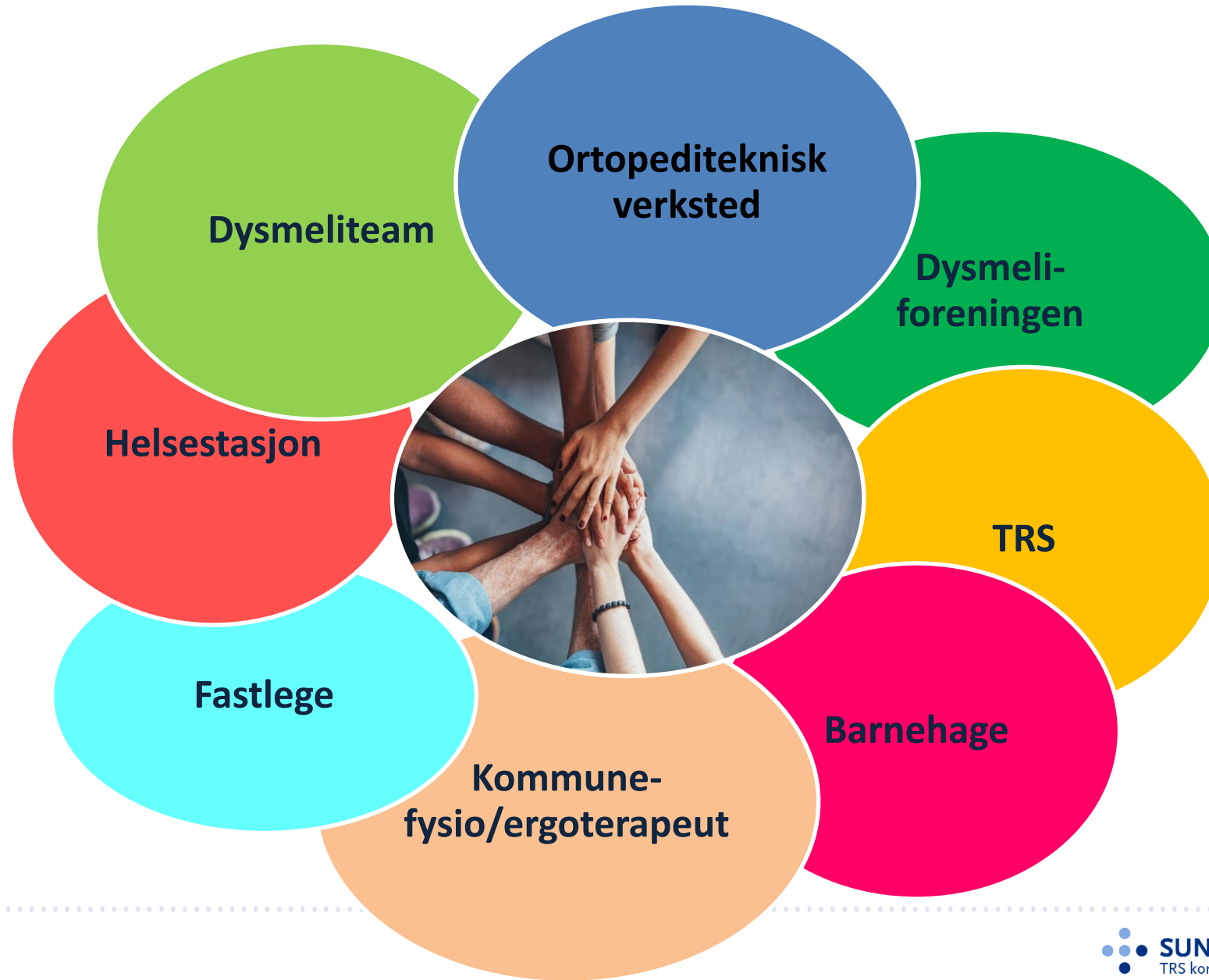

Turer med barnehagen

- Planlegging og samarbeid - turene skal passe for alle
- Komme fram til «base» hvor leken foregår?
- Tid for hvilepauser
- Gå hele veien eller bruke vogn deler av veien?

Samarbeidspartnere

Fysioterapeut og ergoterapeut i kommunen

- Observere og vurdere motorisk utvikling,
- Igangsette tiltak hvis nødvendig (stimulere, tilrettelegge), følge opp (spesielt ved overganger),
- Være en fagperson og diskusjonspartner som kan formidle informasjon videre til personale i barnehage, skole etc.
- Hvor mye/ofte? Avhenger av grad av dysmeli, andre individuelle forhold, ressurser...
- Ikke alltid leger eller andre spesialister vet nok om hva fysio- og ergoterapeuter i kommunen har for ”verktøykasse”

Nyttige nettsider:

- [Lov om barnehager \(Barnehageloven\), hos Lovdata](#)
- [Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, Utdanningsdirektoratet 2017](#)
- [Temahefte om barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagen, Kunnskapsdepartementet](#)

Forskning viser at de fleste barn med dysmeli klarer seg bra

- ✓ Barna klarer seg bra, like bra som barn flest
(Hermansson 2005, Ylimainen 2010, Michielsen 2011, James 2006, Johansen 2016)
- ✓ Størrelsen/ omfanget på dysmelien hadde liten betydning for helserelatert livskvalitet (HRQOL)
(Michielsen 2011)
- ✓ Uavhengig av protese eller ikke; barna klarte seg bra i skole og hverdagsliv
(Buffart 2007, De Jong 2012)

Litteraturliste

- Buffart LM, Roebroek ME, van Heijningen VG, Pesch-Batenburg JM, Stam HJ. Evaluation of arm and prosthetic functioning in children with a congenital transverse reduction deficiency of the upper limb. J Rehabil Med. 2007 May;39(5):379-86. doi: 10.2340/16501977-0068. PMID: 17549329.
- de Jong IG, Reinders-Messelink HA, Bates K, Janssen WG, Poelma MJ, van Wijk I, et al. Activity and participation of children and adolescents with unilateral congenital below elbow deficiency: An online focus group study. Journal of rehabilitation medicine. 2012;44(10):885-92.
- James MA, Bagley AM, Brasington K, Lutz C, McConnell S, Molitor F. Impact of prostheses on function and quality of life for children with unilateral congenital below-the-elbow deficiency. J Bone Joint Surg Am. 2006 Nov;88(11):2356-65. doi: 10.2106/JBJS.E.01146. PMID: 17079391.
- Johansen H, Dammann B, Oinaes Andersen L, Andresen IL. Children with congenital limb deficiency in Norway: issues related to school life and health-related quality of life. A cross-sectional study. Disabil Rehabil. 2016;38(18):1803-10.
- Michielsen A, Van Wijk I, Ketelaar M. Participation and quality of life in children and adolescents with congenital limb deficiencies: A narrative review. Prosthet Orthot Int. 2010;34(4):351-61
- Ylimäinen K, Nachemson A, Sommerstein K, Stocksélius A, Norling Hermansson L. Health-related quality of life in Swedish children and adolescents with limb reduction deficiency. Acta Paediatr. 2010 Oct;99(10):1550-5. doi: 10.1111/j.1651-2227.2010.01855.x. PMID: 20456269.